

SA - 472

IV Semester B.B.M. Examination, April/May 2015
(Fresher's + Repeaters) (2012-13 and Onwards)

LANGUAGE SANSKRIT - IV

Dutavakyam (Drama) and Comprehension

Time : 3 Hours

Max. Marks : 100

Instructions : 1) Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.

2) Q. Nos. I and VI should be answered in **Sanskrit only**.

I. पञ्चदशप्रश्नानां उत्तराणि संस्कृते लिखत :

(15x1=15)

ಹದಿನೈದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ:

Answer **any fifteen** of the following in **Sanskrit only** :

- 1) दूतवाक्यं किमाधारितम् ?
- 2) कस्य पादः वः पात्रात् ?
- 3) धार्तराष्ट्राणां विरोधः केः सह उत्पन्नः ?
- 4) कौरवाणां आचार्यः कः ?
- 5) मातुलः कः ?
- 6) केषां सम्भ्रमः अस्ति ?
- 7) केशवस्य प्रत्युत्थानस्य कति सुवर्णभरो दण्डः ?
- 8) युधिष्ठिरः कथं वृकोदरं शान्तामर्षं करोति ?
- 9) विगतमरणशङ्कौ कौ ?
- 10) कः स्वैरासतः काक्षेण द्रुपदराजसुतां पश्यति ?
- 11) युधिष्ठिरस्य वचनानि कीदृशानि ?
- 12) सुयोधनः कस्मात् चलितः ?
- 13) त्रिदशेन्द्रसूनुः कः ?
- 14) लोके किं न याच्यते ?

P.T.O.

- 15) कृष्णस्य स्थालः कः ?
- 16) नयानुगामिनां शौर्यं किमपेक्षितम् ?
- 17) उभयोः लोकयोः कः श्रेयान् ?
- 18) देवेन्द्रार्तिकराः के ?
- 19) महीभारापनयनं कर्तुं भूतले कः जायते ?
- 20) वने पितृव्यः किमाप्तवान् ?

II. एकस्य उत्तरं प्रबन्धरूपेण लिखत :

(1×12=12)

ಒಂದನ್ನು ಕುರಿತು ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on **any one** of the following in **Kannada/English**.

1) भासनाटकानां साम्यांशान् अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಭಾಸ ನಾಟಕಗಳ ಸಾಮ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the similarities of Bhasa's Plays.

2) दूतवाक्यानुसारेण पाण्डवानां व्यक्तित्वं चित्रयत ।

ದೂತವಾಕ್ಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಪಾಂಡವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿ.

Sketch the personality of Pandavas according to Dutavakyam.

III. त्रयाणां अनुवादं सविवरणं लिखत :

(3×6=18)

ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ :

Translate and explain **any three** of the following :

1) उत्पन्ने धार्तराष्ट्राणां विरोधे पाण्डवैः सह ।

मन्त्रशालां रचयति भृत्यो दुर्योधनाज्ञया ॥

2) शेषाकुलाक्षः स्फुरिताधरोष्ठस्तृणाय मत्वा रिपुमण्डलं तद् ।

उत्सादयिष्यन्निव सर्वराज्ञः शनैः समाकर्षति गण्डिवज्याम् ॥

3) उत्साहेन मतिं कृत्वाऽप्यासीनोऽस्मि समाहितः ।

केशवस्य प्रभावेण चलितोऽस्म्यासनादहम् ॥

4) वने पितृव्यो मृगया प्रसङ्गतः कृतापराधो मुनिशापमाप्तवान् ।
तदाप्रभृत्येव स दारनिस्पृहः परात्मजानां पितृतां कथं ब्रजेत् ॥

5) कैरातं वपुरास्थितः पशुपतिर्युद्धेन सन्तोषितो ।
वन्हेः खाण्डवमश्नतः सुमहती वृष्टिः शरैऽछोदिता ।
देवेन्द्रार्तिकरा निवातकवचा नीता क्षयं लीलया ।
नन्वेकेन तदा विराजनगरे भीष्मादयो निर्जिताः ॥

IV. पञ्चानां ससन्दर्भं विवृणुत ।

(5×5=25)

ಯಾವುದಾದರೂ ಐದನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ:

Annotate **any five** of the following :

- 1) नक्षत्रमध्य इव पर्वगतः शशाङ्कः ।
- 2) सगर्वं खल्वस्य वचनम् ।
- 3) इतः प्राप्तः केशवः ।
- 4) सुव्यक्तमालिखितोऽयं चित्रपटः ।
- 5) स्मरणीयो पूर्वमाश्राविता दण्डः ।
- 6) देशकालावस्थापेक्षितं खलु शौर्यं नयानुगामिनाम् ।
- 7) भोः गोपालक ! तृणान्तराभिभाष्यो भवान् ।

V. त्रयाणां लघुटिप्पणीं लिखत :

(3×5=15)

ಮೂರನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ:

- 1) भासस्य कृतयः ।
- 2) स्थापना ।
- 3) भीमः ।
- 4) नवरसाः ।
- 5) युधिष्ठिरः ।

VI. अधोलिखितं प्रबन्धं पठित्वा प्रश्नानां उत्तराणि लिखत् । 15

ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಓದಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ:

Read the passage and answer the questions given below in Sanskrit.

ऋषिवर्याः आश्रमेषु निवसन्ति । आश्रमाः अरण्येषु नदीनां तटेषु वर्तन्ते । तापसाः नगरे जीवनं नेच्छन्ति ।
नगरजीवनं चिन्तं कलुषयति । आश्रमपरिसरः प्रशान्तः वर्तते । आश्रमं परितः उन्नताः वृक्षाः विराजन्ते ।
आपगानां सलिलं प्रसन्नं मधुरं च भवति । आपगाः पर्वतात् उद्भवन्ति । तापसानां तपः एव धनम् ।
तेषां प्रभावेण वन्याः मृगाः अपि दौर्जन्यं परित्यजन्ति । आश्रमस्य परिसरः चित्तकालुष्यं निर्मूलमति ।

प्रश्नाः—

- 1) ऋषिवर्या कुत्र निवसन्ति ?
- 2) नगरजीवनं किं कलुषयति ?
- 3) आपगानां सलिलं कथं भवति ?
- 4) तापसानां धनं किम् ?
- 5) आश्रमस्य परिसरः किं निर्मूलयति ?

III. प्रयाया अनुवाद विवियत लिखत :

(टी-२००६) Identify and explain any three of the following

- 1) उपरान्त आदिश्रुत्या विरोधे पाण्डवैः सप्त ।
मन्त्रशालां त्यजति भृत्यो तुर्वीधनशाला ॥
- 2) रोषकुलाशः स्फुरिताग्रोष्णतृणस्य शलापिपुमण्डलं तट ।
उत्तमविषयान्निव सन्नेराहः शरीरं उवाच भक्ति गण्डिवन्याम् ॥
- 3) उत्सवेन मति कृत्वाऽप्यासीनाऽपि सप्त दिवाः ।
केशवस्य प्रभावेण चरिततोऽस्मन्नामनाऽहम् ॥